

Die copy van eene oude schilderij Abt van Lieukema ¹⁾ heb ik nog voor mijnheer Ottema d. l. docent van het Leeuwarder gymnasium geschilderd. Hij heeft het toen aan het Friesch Genootschap aangeboden. Ik was toen bij hem op school 1849 (?). Als fries mag ik mij hoop ik wel veroorloven U dank en hartelijk dank te zeggen voor al de moeite die U zich in dezen getroost heeft en U mijne beste wenschen voor een gezegend gevolg aan te bieden.

Verblijve met de meeste hoogachting

Uw Dw.,
L. ALMA TADEMA.

Uw pakje verzend ik aan het Friesch Genootschap.

L. A. T.

¹⁾ Deze kopie, hoog 0.39 en breed 0.35 M., hangt thans nog in het Friesch Museum evenals het zeer gehavende origineel, afkomstig van Liauckama-State te Sexbierum en stelt voor het wonder van Eelcke Liauckama, abt van het Friesche klooster Lidlum, bij Tzummarum. Omstreeks 1337 werd deze abt op een uithof van het klooster door de monniken vermoord, toen hij ze wegens hun onvoegzaam gedrag wilde straffen. Volgens de legende maakten zij hem eerst beschonken en dwongen hem vervolgens om zijn kleed, waarin hij de gevolgen van een onpasselijkheid had verborgen, te openen, doch men zag slechts rozen en bloemen. De schilderij stelt den abt voor met een geopenden doek, met bloemen gevuld.

Zoo kwam de liefde voor de middeleeuwen, die aan de klassieke periode van Tadema vooraf ging, bij hem reeds vóór den Antwerp-schen tijd, te Leeuwarden tot uiting. Volgens eene notitie op de keerzijde van het schilderstuk, zou dit in 1855 en niet in 1849 vervaardigd zijn. Trouwens Tadema twijfelde zelf aan dien datum, zooals zijn vraagteeken aanduidt. Waar hij den 8 Januari 1836 te Dronrijp werd geboren en in 1849 dus nog maar 13 jaren oud was, moet men in verband met de geenzins kinderlijke uitvoering der kopie wel aannemen dat 1855 de juiste datum is.

Een nieuwe Friesche Grammatica. Met vreugde maken wij melding van het feit, dat aan de Clarendon Press te Oxford verschenen is *Phonology and Grammar of Modern West Frisian* by P. Sipma. Deze grammatica van onzen uitnemenden Frieschen

taalkenner ziet het licht als nummer I van een reeks *Publications* der Philological Society, waarvan Dr. W. A. Craigie, ten onzent geen vreemde, voorzitter is. Dit boek verschild belangrijk van andere nieuwe Friesche spraakkunsten. Het is een beschrijving van het hedendaagsche Westfriesch.

Na een uitvoerige klankleer (wel het belangrijkste deel) volgt een woordenleer en een syntaxis (zinsleer). De schrijver heeft hierbij zijn eigen dialect tot grondslag genomen, eenigszins genormaliseerd wat enkele klanken betreft, zooals dit gewoonlijk gedaan wordt, als zeker „standaard”-dialect wordt gekozen.

De belangrijkste uitspraakverschillen zijn ook opgenomen, evenwel zonder geographische scheiding, waarover het onderzoek nog niet volledig is geweest, en met uitsluiting van het Zuidwest-hoeksch en de eilandsdialecten.

In de §§ die de buiging, vervoeging, woordvorming en de syntaxis behandelen is uitsluitend rekening gehouden met de werkelijke spreektaal. Wat sedert lang dood is, of zelfs nooit bestaan heeft, doch naar 't voorbeeld der Nederlandsche grammatica is ingevoerd, is in dit boek niet te vinden. De schrijver heeft de oudgermaansche equivalenten der Friesche klanken niet opgenomen en evenmin meegedeeld hoe het oudgerm. klankstelsel zich in het Friesch heeft ontwikkeld. Dit zou hem trouwens buitengewoon zwaar zijn gevallen niet alleen, maar het zou ook te gewaagd zijn geweest, daar wij over het oudwestfriesch nog niet voldoende zijn ingelicht. Na de bovengenoemde hoofdstukken volgen nog een aantal teksten (proza en poëzie) in gewone spelling en in fonetisch schrift daarnaast. Hij heeft het systeem der Association Phonétique Internationale gekozen als het beste en meest gebruikte. Ten slotte volgt nog een Friesch-Engelsche woordenlijst, waarin \pm 2500 woorden zijn opgenomen, alle met de uitspraak in fonetische karakters er achter.

Het is onze hartelijke wensch, dat deze grammatica eerlang ook in Nederlandsche overzetting het licht mag zien, opdat ook in breederen kring dan dien der taalgeleerden daaruit winst mag vloeien voor de Friesche taalbeweging.

G. A. WUMKES.